

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202958
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520202958.3

Uznesenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. K. T., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa maloletej matky A. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Y. W. U., G. V.. W. XXX/X, štátny občan SR, ktorej rodičmi sú: otec H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Y. W. U., V. G. XXX/XX, M..Č.. W. Y. W. U., G. V.. W. XXX/X a matka R. T., C.. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Y. W. U. a neuvedeného otca; za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, v konaní o ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Maloletej Y. K. T., nar. XX.XX.XXXX, sa u s t a n o v u j e poručník H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Y. W. U., V. G. XXX/XX, ktorý je povinný sa o maloletú osobne starať, zabezpečovať jej výchovu, ako i zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Poručníkovi sa u k l a d á p o v i n n o s ť dvakrát do roka - vždy k 30.06. a 31.12. predložiť súdu správu o maloletej a správu o nakladaní s jej majetkom.

III. Nad výchovou maloletej Y. K. T., nar. XX.XX.XXXX sa u r č u j e d o h ľ a d , ktorý bude vykonávaný v súčinnosti s príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

IV. Poručníkovi sa u k l a d á p o v i n n o s ť riadne spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom ako príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, najmä rešpektovať ich pokyny a na základe výzvy sa dostaviť v určenom čase na uvedený úrad.

V. Žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ō v o d n e n i e :

1. Starý otec maloletej H. T. podal dňa 03.11.2020 na tunajšom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasného zverenia maloletej Y. K. T., W.. XX.XX.XXXX, do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň aj návrh vo veci samej.

2. Dôvodil tým, že novorodená Y. K. je dieťaťom jeho maloletej dcéry A. T. a neuvedeného otca. Dcéra bola do jeho osobnej starostlivosti zverená rozvodovým rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 10C/289/2010 zo dňa 20.01.2011 a od toho času sa o ňu staral sám, za pomoci svojich rodičov. Matka sa s dcérou A. stretávala len občas. Po zistení, že maloleť A. je tehotná, zabezpečoval všetko potrebné, vr. jej lekárske vyšetrení. Maloleť A. je sledovaná v psychiatrickej ambulancii Y.. Y., pričom jej aktuálny zdravotný stav nedovoľuje osobne sa starať o novorodenú Y. K.. Preto sa od prepustenia maloletej Y. K. z novorodeneckého oddelenia stará o ňu on sám. Z uvedených dôvodov žiadal, aby bola maloleť Y. K. zverená do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň žiadal, aby bol maloletej Y. K. ustanovený opatrovník do času, než jej bude ustanovený poručník a tento sa ujme funkcie. Za opatrovníka a následne aj poručníka navrhol ustanoviť seba, nakoľko niet inej osoby, ktorá by bola spôsobilá túto funkciu vykonávať.

3. Uznesením č.k. 4P/63/2020 zo dňa 30.11.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá Y. K. dočasne zverená do osobnej starostlivosti starého otca H. T., ktorý bol zároveň ustanovený za opatrovníka maloletej do času, než bude maloletej ustanovený poručník a tento sa neujme svojej funkcie.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, rodným listom maloletej Y. K., správami kolízneho opatrovníka, lekáorskými správami maloletej matky aj maloletej Y. K. a lustráciami v súde dostupných registroch, pričom zistil nasledovný stav vecí:

5. Maloletá Y. K. T. sa narodila XX.XX.XXXX U. M. maloletej matke A. T., W.. XX.XX.XXXX. Otec dieťaťa nie je uvedený.

6. Maloletá matka A. pochádza z rozvedeného manželstva rodičov H. T. E. R. T., C.. A., pričom po rozvode bola zverená do osobnej starostlivosti otca, rozsudkom č.k. 10C/289/2010-30 zo dňa 20.01.2011.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.11.2020 vyplynulo, že v rodine maloletej A. T. sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od prijatia oznámenia zo dňa 16.07.2020 z S. W. M. - z dôvodu gravidity maloletej A. a jej predošlých hospitalizácií vo S. W. M. (sebapoškodzovanie, nezhody v rodine a pod.). Starostlivosť o maloletú A. je pravidelne monitorovaná a s rodinou sa rieši aj otázka starostlivosti o maloletú Y. K. T.. Správanie maloletej A. vyžaduje dohľad i pri bežných činnostiach týkajúcich sa jej osoby, nie však z dôvodu, že by ich nevedela vykonať, ale preto, že sa jej nechce. Výkon rodičovských povinností z jej strany by preto nebol postačujúci pri starostlivosti o novorodenca. Maloletá A. je sledovaná v psychiatrickej ambulancii Y.. U. Y., ktorá vo svojej správe z mesiaca júl 2020 uviedla: „Vzhľadom k celkovému psychickému stavu i základným diagnózam pacientky je u pacientky nutný permanentný dohľad, dopomoc a starostlivosť dospeléj osoby.“ „Pacientka je chronicky psychiatrický pacient, v klinickom obraze v popredí nižšia intelektová výbava (intelekt anamn. v pásme subnormy), osobnostne menej zrelá, s celkovo oslabenou schopnosťou zvládania bežnej psychickej záťaže, plánovania a rozhodovania sa v bežných životných situáciách, je výrazne nesamostatná. V minulosti patrná v jednaní výrazná impulzivita, nepremyslené skratovité jednanie, bezradnosť, neschopnosť adekvátne riešiť záťažové situácie, pod tlakom pacientka v minulosti opakovane impulzívne reagovala sebapoškodzovaním až suicidálnym jednaním.“ Rodina žije v dvojizbovom kompletne zariadenom byte, pričom starý otec zabezpečil všetko potrebné pre starostlivosť o novorodenca (postieľku, pult na prebaľovanie, vaničku, pár kusov detského oblečenia, plienky, Nutrilon, dojčenské fľašky, hygienické potreby a pod.).

8. Z priloženej správy S. W. M. zo dňa 02.11.2020 vyplynulo, že maloletá matka sa javí osobnostne skôr simplexná, jej myslenie je detské, nezrelé, badať manipulatívne tendencie. Osobnosť smeruje k hraničnej poruche osobnosti, jej intelekt sa /odhadom/ pohybuje v dolnom pásme normy. Od narodenia maloletej Y. K. matka prejavovala o dieťa len vlažný záujem a nebola schopná dostatočne napĺňať potreby novorodenca. Vzhľadom na neistú snahu matky postarať sa o novorodenca, na novorodenca dozerali sestričky a matke ho nosili na hodinové až dvojhodinové intervaly, kedy sa matke snažili ukázať prebaľovanie, kŕmenie a pod. Napriek povzbudzovaniu zo strany personálu, maloletá matka počas prvých dní dieťa neprikladala, neprebalila, ani inak neopatrila. Argumentovala tým, že otec to všetko vie robiť a že keď bude doma, tak sa to potom naučí. Bola však s dieťaťom v kontakte a mala ho pri sebe. Aktuálnu schopnosť maloletej matky starať sa o bábätko bola vyhodnotená ako slabá a rozhodne nebolo možné ponechať dieťa iba v jej výlučnej starostlivosti.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 09.03.2021 vyplynulo, že od 18.11.2020 bola maloletá matka A. T. opakovane hospitalizovaná vo S. W. M. na klinike pediatrie a neonatológie. Dôvodom jednotlivých hospitalizácií bolo sebapoškodzovanie, požitie liekov a poruchy správania v ebriete. Od 20.01.2021 bola hospitalizovaná na detskej psychiatrii U. S. R..E. C. U. T.. Psychiatrickú ambulantnú starostlivosť o maloletú matku zabezpečuje Y.. U. Y. U. L.. Z dôvodu pretrvávajúcich výchovných a psychických problémov maloletej matky A. je v rodine realizovaná terénna sociálna práca so zameraním na úpravu rodinných a sociálnych pomerov v spolupráci s Z. T. H. E. C. Ú. E. H. F.. Maloletej matke bolo vysvetlené, že jej aktuálny psychický stav a absentujúce rodičovské zručnosti jej bránia osobne zabezpečovať starostlivosť o maloletú Y. K., čo matka akceptuje. Za najlepšiu voľbu pre zabezpečenie starostlivosti o maloletú Y. K. matka považuje svojho otca H. T., ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú Y. K. aktuálne, pričom v tomto smere neboli kolíznym opatrovníkom zistené žiadne nedostatky. Kolízny opatrovník poukázal na to, že spolupráca s H. T. je aktuálne na dobrej úrovni, avšak v minulosti pri výkone opatrení týkajúcich sa maloletej matky A. bola spolupráca problematická. Zo strany rodiny došlo k zmareniu dohodnutých postupov, ktoré boli skonzultované aj s lekármi (zrušená hospitalizácia na pedopsychiatrii, zamáčovanie dôležitých informácií Y.. Y.). Z uvedeného dôvodu sa domáhali zaviazania starého otca povinnosťou spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. Navrhli, aby bol H.

T. ustanovený za poručníka maloletej Y. K. a zároveň, aby mu súd uložil povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom ako orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, najmä rešpektovať ich pokyny a dostavovať sa na výzvu toho orgánu v určený termín na tento úrad.

10. Z lekárskeho potvrdenia pediatra vyplynulo, že o maloletú Y. K. je zo strany H. T. dobre postarané, dieťa absolvovalo všetky predpísané preventívne vyšetrenia v poradni a predpísané očkovania prislúchajúce veku dieťaťa. Dieťa sa primerane vyvíja a jeho zdravotný stav je dobrý.

11. Z výsluchu navrhovateľa H. T. vyplynulo, že on sa aktuálne stará o maličkú Y. K., pričom mu pomáhajú aj jeho rodičia. Maloletá matka A. nie je schopná vzhľadom na svoj psychický a zdravotný stav v plnej miere zabezpečiť starostlivosť o maličkú. Dokáže pomôcť, avšak spolieha sa na to, že všetko potrebné zabezpečí on. Je liečená u pedopsychiatričky Y. Y. U. L.. Užíva lieky, po ktorých je zrúna hyperaktívna, avšak okolo obeda a popoludnia začína byť unavená. Večer berie iné lieky na spanie. Jej zdravotný stav nie je stabilizovaný. Naposledy bola cca mesiac hospitalizovaná v T. od 20.01.2021 z dôvodu, že v amoku fyzicky (s nožom v ruke) napadla starého otca, ktorý jej povedal, aby večer nikam nešla, lebo má doma maličkú. S ustanovením za poručníka maloletej navrhovateľ súhlasil, s tým, že bude vykonávať aj osobnú starostlivosť o maloletú.

12. Maloletá Y. K. nevlastní žiaden majetok.

13. Podľa § 56 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej i len ZoR), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

14. Podľa § 56 ods. 2 veta druhá ZoR, ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

15. Podľa § 57 ods. 1 ZoR, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

16. Podľa § 58 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

17. Podľa § 58 ods. 2 ZoR, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

18. Podľa § 58 ods. 3 ZoR, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

19. Podľa § 58 ods. 4 ZoR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

20. Podľa § 58 ods. 5 ZoR, za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

21. Podľa § 58 ods. 6 ZoR, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

22. Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

23. Podľa § 37 ods. 4 písm. a/ ZoR, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloletá Y. K. T. sa narodila dňa XX.XX.XXXX maloletej matke A. T. a neuvedenému otcovi. Maloletá matka však objektívne nie je spôsobilá zabezpečiť potrebnú starostlivosť o maloletú. Jednak preto, že nemá plnú spôsobilosť na právne úkony a jednak pre svoje psychické ochorenie a osobnostnú výbavu. Jej zdravotný stav t.č. nie je stabilizovaný a v posledných 5 mesiacoch musela byť opakovane hospitalizovaná kvôli vážnym psychickým problémom. Nie je možné vylúčiť ani to, že by jej ochorenie mohlo predstavovať riziko pre zdravie, resp. život maloletej Y. K., keďže poslednej hospitalizácii predchádzal fyzický útok na starého otca matky.

25. Maloletá Y. K. bola z novorodeneckého oddelenia prepustená do domácej starostlivosti jej starého otca H. T., ktorý sa o ňu riadne a celodenne stará doposiaľ, bez zistenia akýchkoľvek nedostatkov. Dieťa je zdravé, riadne sledované pediatrom.

26. Vychádzajúc z týchto zistení, súd maloletej Y. K. T. ustanovil podľa § 56 ZoR poručníka - jej starého otca H. T., ktorý sa bude o ňu osobne starať, bude zabezpečovať jej výchovu, bude ju zastupovať a spravovať jej majetok. Povinnosťou poručníka bude podávať súdu pravidelné písomné správy o maloletej vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka.

27. V čase rozhodovania súdu maloletá nevlastnila žiaden majetok.

28. Keďže zistenia súdu v tomto konaní svedčia o existencii určitých rizík, spojených najmä so zdravotným stavom matky maloletej a nerešpektovaním odporúčaní orgánov sociálnoprávnej ochrany detí zo strany rodiny maloletej matky, súd určil nad výchovou maloletej Y. K. dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b/ ZoR a zároveň podľa § 37 ods. 4 písm. a/ ZoR uložil poručníkovi povinnosť spolupracovať s príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, najmä dostavovať sa na uvedený úrad a rešpektovať ich pokyny. Uloženie dohľadu aj súvisiacich povinností jednoznačne je v záujme maloletej Y. K..

XX. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

Odvolanie nemôžu podať tí účastníci, ktorí sa tohto práva po vyhlásení rozhodnutia vzdali.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).